

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж к 139/2015
30.09.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у предмету предлагача Б.К., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача Б.К., изјављеној против решења Вишег суда у Чачку Р4 к 4/15 од 30.07.2015. године, у седници већа одржаној дана 30.09.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ жалба предлагача Б.К. и **ПРЕИНАЧУЈЕ** решење Вишег суда у Чачку Р4 к 4/15 од 30.07.2015. године, тако што се утврђује да је предлагачу Б.К. повређено правно на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Ивањици Ки 28/11 (нови број Ки 1/15).

НАЛАЖЕ СЕ Основном суду у Ивањици окончање поступка у предмету Ки 28/11 (нови број Ки 1/15) у најкраћем року.

ОДРЕЂУЈЕ СЕ предлагачу Б.К. примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 30.000,00 динара, који износ ће му се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од три месеца, рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за износ преко 30.000,00 динара до траженог износа од 500 еура у динарској противвредности.

Образложење

Решењем Вишег суда у Чачку Р4 к 4/15 од 30.07.2015. године, одбијен је захтев предлагача Б.К. поднет дана 20.05.2015. године, којим је тражио да се утврди да је у поступку који се води пред Основним судом у Ивањици, у предмету Ки 28/11 (нови број Ки 1/15) повређено право предлагача на суђење у разумном року, зајемчено чланом 32. Устава Републике Србије, са захтевом за убрзање поступка, као и захтев којим је тражена правична накнада због повреде права на суђење у разумном року у износу од 500 еура у динарској противвредности, као неоснован.

Против наведеног решења предлагач је поднео жалбу из свих законских разлога са предлогом да се жалба усвоји.

Поступајући по жалби предлагача у смислу члана 86. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/2008 ... 101/2013) Врховни касациони суд је одржао седницу већа, па је нашао:

Жалба је основана.

Према одредби члана 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Према члану 8в. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, на поступак за заштиту права на суђење у разумном року сходно се примењују одредбе закона о ванпарничном поступку, а Закон о ванпарничном поступку у члану 30. став 2. прописује сходну примену Закона о парничном поступку, у оним областима које нису регулисане тим законом.

Члан 14. Законика о кривичном поступку прописује да је суд дужан да кривични поступак спроведе без одлагања и да онемогући сваку злоупотребу права усмерену на одуговлачење поступка.

Трајање кривичног поступка и појам разумног трајања судског поступка је релативна категорија која зависи од низа чинилаца које је потребно ценити у сваком појединачном случају, а пре свега о сложености чињеничних и праних питања у конкретном предмету, понашања подносиоца захтева као странке у поступку, поступања надлежних судова који воде поступак и природе захтева, односно значаја права за подносиоца захтева.

Из списка предмета произилази да је предлагач Б.К. у својству оштећеног дана 14.02.2011. године поднео истражном судији Основног суда у Пожеги захтев за спровођење истраге против М.М. извршног радника Основног суда у Пожеги због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, са предлогом да се у том суду спроведе истрага.

Решењем Вишег суда у Чачку Р4 к 2/14 од 19.12.2014. године усвојен је захтев за заштиту права на суђење у разумном року подносиоца Б.К., и наложено Основном суду у Ивањици да предузме све неопходне мере како би се поступак окончао у најкраћем року.

Међутим, Основни суд у Ивањици није поступио по наведеном решењу, па је предлагач Б.К. поднео нови захтев за заштиту права на суђење у разумном року дана 20.05.2015. године који је побиганим решењем одбијен као неоснован.

По оцени Врховног касационог суда разлог дугог трајања првостепеног поступка је неефикасност и неактивност првостепеног суда, чиме је

повређено право подносиоца жалбе за суђење у разумном року, а на шта се основано указује жалбом предлагача.

Стога се не може прихватити становиште првостепеног суда да није основан захтев предлагача којим је тражио да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року јер у посматраном периоду од доношења решења 19.12.2014. године па до подношења захтева протекло је тек шест месеци, да иако је наложено хитно поступање, налог за хитно поступање није достављен Основном суду у Ивањици јер се списи предмета налазе у Врховном касационом суду.

Ово са разлога, што по оцени Врховног касационог суда захтев за спровођење истраге предлагача Б.К., поднет је 14.02.2011. године, дакле преко четири године и седам месеци поступак у овом предмету још увек није окончан, а да од 19.12.2014. године, када је донето решење којим је наложено да се предузму све неопходне мере ради окончања поступка у најкраћем року па до подношења захтева предлагача ради заштите права на суђење у разумном року дана 20.05.2015. године није спроведена ни једна радња, и да наведени кривични поступак још увек није окончан.

С обзиром на напред наведено Врховни касациони суд је утврдио да је подносиоцу жалбе повређено право на суђење у разумном року зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије у предмету Основног суда у Ивањици Ки 28/11 (нови број Ки 1/15).

Имајући у виду да је сврха заштите права на суђење у разумном року из члана 8а. и 8б. Закона о уређењу судова убрзање поступка, то је овај суд наложио првостепеном суду окончање поступка у најкраћем року.

Ценећи дужину поступка пред првостепеним судом, Врховни касациони суд је донео одлуку да се предлагачу исплати примерена накнада у износу од 30.000,00 динара из средстава Републике Србије опредељених за рад судова, сагласно члану 8б. Закона о уређењу судова, док је захтев за накнаду преко досуђеног а до траженог износа одбио као неоснован, јер је досуђена накнада примерена сатисфакција предлагачу и уз изречену меру убрзања поступка оствариће се сврха коју њом треба да постигне.

Са изнетих разлога, а на основу члана 401. став 1. тачка 3. ЗКП и члана 8б. Закона о уређењу судова Врховни касациони суд је одлучио као у изреци решења.

Записничар - саветник
Мила Ристић,с.р.

Председник већа - судија
Невенка Важић,с.р.